

ОБЩИНА ЧАВДАР

2084 с. Чавдар, област Софийска, ул. „Христо Ботев“ № 9
тел: 07189 2261; факс: 07189 2696; тел. кмет: 07189 2388
e-mail: obchavdar@abv.bg; www.chavdar.eu

ГОДИШЕН ПЛАН ЗА МЛАДЕЖТА ЗА 2024 г. В ОБЩИНА ЧАВДАР

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Годишният общински план за младежта е документ за годишно планиране на младежката политика на местно ниво, след създаване и влизане в сила на първия в историята на Република България Закон за младежта. В изпълнение на Глава Втора, чл.16, ал.1 от Закона за младежта, Общинският план за младежта се приема от Общинския съвет по предложение на Кмета на общината. Общинският годишен план за младежта е програма и методика за изпълнение на националната политика за младите хора, формирана според техните потребности и синхронизирана с приоритетите на европейската политика за младежта.

Младежките политики в България очертават системен и холистичен подход за създаване на благоприятни условия за младите българи да бъдат пълноценни членове на обществото и двигатели на позитивна промяна. Този подход се реализира чрез Националната стратегия за младежта, която със своя 10-годишен хоризонт задава основната посока и стратегическите приоритети в сектора, съгласно чл.4, ал. 4 от Закона за младежта. Националната стратегия за младежта 2021 – 2030 е приета от 48-ото Народно събрание на 31 януари 2023 г.

Действащата стратегия разглежда младите българи като „Способни, ангажирани и овластени млади хора, готови да развият своя пълен потенциал и съзнателно да допринасят за развитието на Република България в контекста на европейското семейство и глобалния свят.“

За постигането на тази визия стратегията се фокусира върху следните стратегически приоритети:

Приоритет 1: Насърчаване на неформалното обучение;

Приоритет 2: Насърчаване на заетостта и подкрепата за млади хора, които не учат, не работят и не се обучават (NEETs);

Приоритет 3: Насърчаване на ангажираността, участието и овластяването на младите хора;

Приоритет 4: Развитие и утвърждаване на младежката работа в национален мащаб;

Приоритет 5: Свързаност, толерантност и европейска принадлежност;

Приоритет 6: Насърчаване на здравословен и природошадящ начин на живот;

Приоритет 7: Насърчаване на културата и творчеството сред младите.

Настоящият годишен план за младежта за 2024 г. в община Чавдар е разработен в съответствие с чл. 15 и чл.16 от Закона за младежта, Националната стратегия за младежта 2021 – 2030 година и е в синхрон със Закона за физическото възпитание и спорта, Плана за интегрирано развитие на община Чавдар, Общинската програма за закрила на детето и приоритетите за развитие на младите хора, заложи в управленската програма на кмета на община Чавдар.

Планът следва основните приоритети на политиката за младите хора в община Чавдар относно насърчаване на икономическата активност и кариерно развитие на младите хора, подобряване на достъпа до информация и качествени услуги, насърчаване на здравословния начин на живот, превенция на социалното изключване на младите хора в неравностойно положение, повишаване на гражданската активност, развитие на младежкото доброволчество, развитие на международния и межкултурния диалог и повишаване на ролята на младите хора в превенция с престъпността.

Този план отразява изводи и насоки от дискуссионни срещи с младежи и млади семейства от община Чавдар, младежки клуб и ученици от общината.

Предвидените дейности в плана са насочени към подрастващите и младите хора в различни структури на възраст до 29 години, без оглед на расова, етническа, национална, социална и културна принадлежност.

II. АНАЛИЗ НА ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВАТА ПРЕД МЛАДЕЖТА В ОБЩИНА ЧАВДАР

Грижата за младите хора е най-важната национална кауза. Демографските показатели, свързани с развитието на населението на община Чавдар, не се отличават съществено от тези за страната.

1. Демографски процеси

В условията на динамично развиващото се общество, настъпващите промени и засилващата се емиграция на млади хора в чужбина, на преден план излизат дейностите, които да мотивират младите хора да се образуват и реализират в България, да търсят и получават изява, да имат самочувствие на българи и европейци.

По последни данни на НСИ от 28.04.2023 г. населението на община Чавдар е 1161 души. Забелязва се малка, но трайна тенденция за намаляване на населението в общината. Доказателство за това е извадка за броя на жителите на община Чавдар от НСИ.

По данни на НСИ за стойностите на населението за 2023 г. съотношението между мъжете и жените в община Чавдар е 578 мъже, формиращи 49,75% от населението, и 583 жени, равняващи се на 50,25%.

Възрастовата структура на населението е неблагоприятна за община Чавдар, като това е тенденция и през последните години. Броят на хората на възраст 70 и повече години е по-малък в сравнение с останалите възрастови групи в общината. От друга страна, населението във възрастова група от 0 до 4 години заема само 4,3% за 2023 г.

Структурата на младежта в община Чавдар се разпределя по следния начин¹:

Възраст	Общо	Мъже	Жени
15 – 19	48	26	22
20 – 24	47	26	21
25 – 30	81	43	38
Общо:	176	95	81

¹ Данните са предоставени от Национална база данни към 31.12.2023 г.

Политиката на община Чавдар по отношение на младите хора е насочена към подобряване условията за живеене и бизнеса, за разкриване на нови работни места, за насърчаване на раждаемостта и подобряване достъпа до социални, здравни и образователни услуги. В тази връзка през 2014 година бе приета Наредба от Общински съвет Чавдар за отпускане и изплащане на еднократна финансова помощ за стимулиране раждането и отглеждането на деца в община Чавдар.

През последните 12 години в община Чавдар има добре развит селски туризъм, което също е една предпоставка за привличане и задържане на млади хора.

Най-посещаваният от туристите обект на територията на община Чавдар е Археологически парк „Тополница“. Посетителите могат да се запознаят с историята на селото, начина на живот и оръдията на труда от неолита до металната епоха, също така да разгледат и дори да пренощуват в неолитните жилища. На мястото, освен археологическия парк, вече е изграден параклиса "Св. Петка", заслон с барбекю, места за хранене, магерница и закрыта сцена. Също така в местността се намира и спортно – туристическата атракция, която представлява възжена градина на две нива, катерачни стени и възжени съоразения. Атракцията предлага възможности за всички възрастови групи. Създадена е уникална възможност за интегрирано съчетаване на поклоннически, развлекателен и културен туризъм.

Друг културен обект редовно посещаван от множество туристи е Фолклорен център Чавдар. Той съхранява местното културно наследство и го представя по интерактивен начин на своите посетители. Центърът представлява нова сграда с няколко зали, които го свързват със стара къща запазена в автентичен вид.

Целогодишно се наблюдава голяма посещаемост на всички туристически обекти в общината, но също и богатият културен календар със събития привлича множество туристи и млади хора.

2. Образователна структура при младите хора и достъп до образование

В общината има добре изградени и поддържани учебни заведения, които обхващат всички деца и ученици подлежащи на задължително обучение. На територията на община Чавдар функционират 1 основно училище и 1 детска градина.

Основно училище „Св.Св.Кирил и Методий“ с.Чавдар активно се включва в повечето проекти и програми на МОН.

През учебната 2023/2024 година основното училище ще работи по следните проекти: Проект „Въвеждане на мултисекторен подход в системата на основния етап на обучение в средното образование, чрез прилагане на знанията от всички учебни дисциплини в усвояване на умения за справяне с житейски ситуации“, програма Еразъм +; Проект № BG05M2OP001-5.001-0001 „Равен достъп до училищно образование в условията на кризи“; Проект BG05SFPR001-1.001-0001 „Успех за теб“, Програма „Образование“ 2021-2027; Проект BG05M2OP001-2.012-0001 "Образование за утрешния ден" и изграждане на STEM център по Плана за възстановяване.

Също така ще бъдат реализирани проекти по НП „Иновации е действие“, НП „Ученически олимпиади и състезания“, НП „ИКТ“, НП „Заедно в изкуствата и спорта“, НП „Осигуряване на съвременна, сигурна и достъпна образователна среда“.

Основно училище „Св.Св.Кирил и Методий“ с. Чавдар през 2020 г. е едно от училищата в България с одобрен по програма „Еразъм +“ проект „Въвеждане на мултисекторен подход в системата на основния етап на обучение в средното образование, чрез прилагане на знанията от всички учебни дисциплини в усвояването на умения за справяне с житейски ситуации“, с период на изпълнение: 01.09.2020 г. - 31.08.2023 г.

Основната цел на проекта е да се разработи и внедри пилотно мултисекторен подход в обучението, който чрез обединение на знания от всички изучавани учебни дисциплини, да развива практически умения за справяне с житейски ситуации на деца от 11-15 годишна въззраст в две български училища за период от 3 учебни години.

Мултисекторният подход не е прилаган в България до сега. Иновацията се състои във включването на всички изучавани предмети в изготвянето на задача (казус), чрез решаването на който учениците ще усвоят практически умения за справяне с реални житейски ситуации.

Проведени са транснационални срещи с партньорите от Гърция, Чехия и Великобритания.

Чрез обмяна на опит и добри практики ще бъдат придобити умения за извличането на междупредметни връзки, способности за използване на иновативни подходи и прилагане на мултисекторен подход за поставяне на задачи, като част от проектно ориентирано и ситуационно обучение. Като резултат от обобщаването и систематизирането на новия опит, след идентифициране на предимствата които дава мултисекторния подход, ще бъдат създадени седем интелектуални продукта /между които: правила за разработване на единно дидактическо ръководство с транснационална приложимост в образователния процес; база данни с примерни

задачи и казуси; синтезиран мултимедиен курс за въвеждане на мултисекторния подход в неограничен брой училища/.

Основно училище "Св.Св.Кирил и Методий" с.Чавдар, през учебната 2022/2023 година, спечели проект НП „Ученически олимпиади и състезания“, модул – „Осигуряване на обучение на таланти ученици за участие в ученическите олимпиади“, предметна област „Гражданско образование“. На XVI национална олимпиада по Гражданско образование, училището представи проекта „Търси се: Наследството на чавдарчани. Мисия: „Образование“. Проектът е насочен в проучването на образованието в село Чавдар през последните 100 години, като всички интересни факти са събрани в книжка, където са съпоставени 10 характеристики на просветното дело в миналото и днес, а за изложбата са събрани мастилници, перодръжки, учебници, бележници, снимки и учебни пособия. Ученикът Виктор Митов от пети клас се класира на 7-мо място в националната олимпиада, като доказва че развитието на гражданско самосъзнание, гражданска отговорност и европейски ценности са част от приоритетите на основно училище с.Чавдар.

И двете образователни институции разполагат с отлична съвременна материална база.

Детска градина „Щастливо детство“ разполага с две занимални с интерактивна дъска, физкултурен салон с необходимите съоръжения за спорт, две спални помещения модерно оборудвани и медицински кабинет. Обновената детска площадка с омекотена настилка разполага с нови детски съоръжения за игра – люлки, пързалка,клатушки и други.

През 2022 година бе открита обновената детска площадка в детската градина финансирана от благотворителната програма „Българските добродетели“ съвместно с дружествата „Геотехмин“ ООД и „Елаците-Мед“ АД.

В основното училище всяка класна стая разполага с мултимедия и компютърна конфигурация, както и оборудвана компютърна зала с достъп до интернет и интерактивна дъска.

3. Заетост на младежта

Младите хора в България са сред най – късно влизащите на пазара на труда в сравнение с другите държави от ЕС. В повечето случаи те нямат практически и трудов опит по придобитата специалност, след завършване на своето образование и трудно се включват на пазара.

Младежката безработица на територията на общината се обуславя от фактора, че в трудоспособна възраст напускат общината, за да търсят реализация в по – големите градове и чужбина.

Националната политика по заетостта предлага специални мерки за заетост на младежите, включващи информация и услуги за професионално ориентиране и обучение, квалификация и преквалификация, помощ при започване на работа и субсидирани схеми за заетост.

За да се противодейства на нарастващата се младежка безработица, община Чавдар пристъпва към мерки за подкрепа на създаване на работни места въпреки, че временната заетост в публичния сектор се счита за важно средство за присъствие на пазара на труда, докато кризата отмине, а в дългосрочен план е важно да се създадат устойчиви работни места.

4. Младежка престъпност

На територията на община Чавдар рисковото и девиантно поведение на младото поколение се контролира от Инспектор детска педагогическа стая при РУП гр. Пирдоп и Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни. Взаимодействието между отделните институции и специалистите, който работят в тях е насочено към осъществяването на: корекционно-възпитателна работа и професионална подкрепа на деца и юноши с девиантно поведение, както и техните семейства; професионална подкрепа на агресивни деца, деца с асоциално поведение, деца в риск и други насочени от отдел „Закрила на детето” – гр. Пирдоп, училищното ръководство и училищната комисия; превантивна дейност – чрез организиране на различни конкурси, изложби, обучения и др. – да се предпазят младите хора от отклонения от морала и правни норми; консултативно – информационна дейност с родителите на подрастващите, с класните ръководители и граждани по проблеми на възпитанието.

Тенденцията през последните години за страната е за увеличаване броя на младежи с рисковото поведение и отклонение от моралните и правните норми. Зачестяват случаите на

противообществени и противоправни прояви сред младите хора от по – ниските възрастови групи.

5. Свободно време и културна среда

Младите хора предпочитат да се изявяват в неформални среди. Те проявяват значителен интерес към прояви в спортни клубове и самодейни състави.

Има изградени две спортни площадки с изкуствени настилки за тенис на корт и минифутболно игрище, както и спортен комплекс с фитнес уреди и зала за тенис на маса, за да може младежите и учениците от общината да спортуват.

В края на 2019 година стартира изграждането на физкултурен салон към ОУ „Св.Св.Кирил и Методий“, с.Чавдар, община Чавдар. Проектът е финансиран по Програма за развитие на селските райони 2014-2020. Изграденният и изцяло оборудван физкултурен салон дава възможност учениците и младежите активно да спортуват, както и да се провеждат извънкласни дейности.

През 2023 година за младежите практикуващи силови спортове бе открит фитнес на открито в парковото пространство в с.Чавдар, финансиран от благотворителната програма „Българските добродетели“ съвместно с дружествата „Геотехмин“ ООД и „Елаците-Мед“ АД.

На територията на общината функционира младежки клуб „Чавдар“ към Местна комисия за борба срещу противообществени прояви на малолетните и непълнолетните в община Чавдар, където деца и младежи могат да прекарват свободното си време в забавления с настолни, Playstation игри, бiliarд, джаги и въздушен хокей.

На територията на община Чавдар функционира едно народно читалище. В момента към читалище творческите състави са няколко, с десетки участници – деца, младежи и възрастни - женски народен хор “Китка”, група за стари шлагери, женски и младежки танцов състав “Средногорско веселие”, женска група за автентично пеене, група за автентичен фолклор и други. Те обслужват интересите на младите хора в общината през свободното им време.

Самодейните състави към читалището активно участват във всички местни празници от културния календар на общината, участват в фестивали и събори, където печелят призови места, като представят своето изкуство и обичаи.

III. ВИЗИЯ.

Подобряване качеството на живот на младите хора и на условията за реализация на всеки млад човек на територията на община Чавдар.

IV. ПРИОРИТЕТИ И СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБЩИНСКА ПОЛИТИКА ЗА МЛАДЕЖТА.

1. Информационни и консултантски услуги в подкрепа на личностното, общественото и кариерното развитие на младежта.
2. Дейности, насочени към подкрепа на младежите за успешната им трудова и житейска реализация.
3. Дейности за организация на свободното време.
4. Насърчаване на неформалното обучение.
5. Дейности в подкрепа на младежкото доброволчество.

V. ОРГАНИЗАЦИЯ И КООРДИНАЦИЯ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ.

Основните принципи за постигане на целите са насочени в Националната стратегия за младежта (2021–2030), които ще се използват в реализирането на дейностите в настоящата програма:

- Реализирането на дейностите изисква съвместни усилия на всички отговорни субекти;
- Постигнатите резултати да се базират на съчетаване на обществената активност с общинската и държавната политика за младежта;
- При работа с младите хора да се прилагат европейски принципи, норми и стандарти;

- Организирането и изпълнението на дейностите да е съобразено с действащата нормативна уредба.

Средствата за реализиране на плана се осигуряват в рамките на бюджета на общината, средства от проекти и дарения.

Общинска администрация си сътрудничи с териториалните структури на централни държавни органи и гарантират участието на младите хора при формулирането, изпълнението и отчитането на общинските политики за развитие на младежта.

VI. ДЕЙНОСТИ В ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ГОДИШНИЯ ПЛАН ЗА МЛАДЕЖТА 2024 г.

В тази връзка общинският годишен план за младежта предвижда дейности за:

- Предоставяне на повече възможности за участие на младите хора в обществения живот, във вземането на решения за развитието на общината и общността;
- Пълноценно участие на младежта при формиране- на дългосрочни общински стратегии, разработване и изпълнение на ключови за община Чавдар проекти;
- Осигуряване на информираност във всички сфери и аспекти на общественоекономическия живот на младежите в общността;
- По-добри условия и повече възможности за достъп на младежите до неформално образование и форми за учене през целия живот;
- Създаване на равни възможности за интелигентен растеж, устойчиво развитие и социално приобщаване на младите хора;
- Подкрепа на младежки инициативи и кампании, посветени на значими за общността каузи, насърчаване на доброволческите дейности;
- Инвестиране в младите хора и мобилизиране на техния потенциал, което рефлектира в ръст на общественоекономическото развитие;
- Изпълнение на националните приоритети и общинската политика за развитие на младите хора, насърчаване на тяхната активна гражданска позиция;
- Насърчаване на взаимната солидарност и разбиране между обществото и младите хора.

№	Дейност	Срок/ Период	Отговорни институции
1.	Крос по случай „Първа пролет” от 1 до 7 клас и щафетни игри	месец март	ОУ с.Чавдар, община Чавдар
2.	Инициативи свързани с 22 април „Световен ден на Земята” – залесяване на фиданки и облагородяване на зелени площи	месец април	„Дънди Прешъс Метълс Челопеч” ЕАД, „Елаците Мед” АД, ОУ с.Чавдар, община Чавдар
3.	Приложно колоездене – викторина, майсторско управление, управление в детско автоградче	месец октомври	ОУ с.Чавдар, община Чавдар
4.	Месец на книгата	месец април и месец май	Община Чавдар, граждани, Народно читалище „Надежда – 1900”, младежи от общината, ученици от ОУ с.Чавдар
5.	Патронен празник на ОУ „Св.Св.Кирил и Методий“ с.Чавдар	11 май – 24 май	ОУ „Св.Св.Кирил и Методий” с.Чавдар и община Чавдар
6.	24 – май – Деня на славянската писменост и култура	24 май	ученици от ОУ с.Чавдар, Община Чавдар, граждани, младежи
7.	Спортен празник „Заедно в спорта“	месец май	Община Чавдар, ученици от ОУ с.Чавдар, Народно читалище „Надежда – 1900” с.Чавдар, граждани, младежи

8.	Училищен турнир по волейбол от ученици от 5 до 7 клас, родители, учители и общинска администрация	месец май	ОУ с.Чавдар, община Чавдар, инициатива РУО – София област, училищата в района
9.	Детски фестивал „Чавдар през детските очи – играй и сътвори“	месец юни	Община Чавдар, ученици от ОУ с.Чавдар, МКБППМН, младежи, граждани
10.	„Board Game Fest – Чавдар“ е събитие за настолни игри, което се провежда в село Чавдар, местност "Св. Петка".	месец юни	Организатор е CollectiveView и с подкрепата на Община "Чавдар" и Ozone.bg, младежи и гости на общината
11.	Турнир по тенис на маса	месец септември	МКБППМН, ОУ с.Чавдар, община Чавдар
12.	Регионални спортни турнири	целогодишно	инициатива РУО – София област, училищата в района и община Чавдар
13.	Целогодишни кампании по превенция на рисково поведение сред младежи и рискови групи (ХИВ/ СПИН, борба против агресията, тютюнопушене, употреба на ПАБ и други) – информационни кампании, спортни дейности, консултации	целогодишно	МКБППМН, Център за обществена подкрепа, община Чавдар ОУ „Св.Св.Кирил и Методий“ с.Чавдар

VII. ДЕЙСТВИЯ ПО НАБЛЮДЕНИЕ, ОЦЕНКА И АКТУАЛИЗАЦИЯ НА ОБЩНСКИЯ ПЛАН ЗА МЛАДЕЖТА.

Годишният план за младежта за 2024 г. в община Чавдар е разработен въз основа на планираните инициативи от общинска администрация Чавдар, народно читалище „Надежда – 1900“ и основно училище „Св.Св.Кирил и Методий“ с.Чавдар. В периода на реализация на дейностите, наблюдението на плана и координацията между ангажираните институции, ще бъде осъществявана от експерти на общинска администрация и в резултат ще бъде изготвен годишен отчет за реализираните инициативи, който ще се предоставя в Областна администрация Софийска област.

Планът е отворена система и подлежи на промени през годината, при постъпване на предложения и идеи за младежки мероприятия и дейности.

VIII. ОСИГУРЯВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ НА ПЛАНА.

Настоящият годишен общински план за младежта за 2024 г., ще бъде публикуван на официалния сайт на община Чавдар.

Настоящият План е приет с Решение № 58 по Протокол № 5 от проведено заседание на Общински съвет – Чавдар на 15.02.2024 год.

**ГРИГОР ДАУЛОВ: /п/
Кмет на община Чавдар**

Изготвил:
Павлина Павлова, Секретар ОА